

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
Факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра української літератури**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц. Гусєв С.О.

«_____» _____ 20____ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ :
НОВІТНІ ТЕОРЕТИКО-ЛІТЕРАТУРНІ ШКОЛИ**

Підготовки магістра

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

додаткової предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література(англійська))

Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Вінниця – 20____ рік

Робоча програма «Теорія та історія сучасного літературного процесу: новітні теоретико-літературні школи» для студентів за предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) додаткової предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Мова навчання – українська

«_____» _____ 20____ р. ____ с.

РОЗРОБНИК: Віннічук А.П., завідувач кафедри української літератури, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «____» _____ 20____ року № _____

Завідувач кафедри

української літератури

доц. Віннічук А.П.

«____» _____ 20____ року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха.

Протокол від «____» _____ 20____ року № _____

Голова навчально-методичної комісії факультету

філології й журналістики

імені Михайла Стельмаха

доц. Кухар Н.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – ІНДЗ	Предметна спеціалізація 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Додаткова предметна спеціалізація 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова	РІК ПІДГОТОВКИ	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		СЕМЕСТР	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2,2 самостійної роботи студента – 4,4</i>	Ступінь вищої освіти магістра	ЛЕКЦІЇ	
		<i>10 годин</i>	<i>4 годин</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>30 годин</i>	<i>10 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		<i>годин</i>	<i>годин</i>
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>годин</i>	<i>годин</i>
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>80 годин</i>	<i>106 годин</i>
ВИД КОНТРОЛЮ: екзамен			

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:

для денної форми навчання – 33,3/66,7

для заочної форми навчання – 11,6/88,4

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою навчальної дисципліни «Теорія та історія сучасного літературного процесу : новітні теоретико-літературні школи» є теоретичне осмислення актуальних проблем сучасної літературної науки і, перш за все, питання специфіки художнього пізнання дійсності й розвитку національної літератури у зв'язках із традиціями, новаторством і художньою майстерністю.

2.2. Основними завданнями дисципліни «Теорія та історія сучасного літературного процесу : новітні теоретико-літературні школи» є висвітлення напрямків розвитку теоретико-літературної думки від античності до XXI століття; ознайомлення з термінологічно-категорійним апаратом, концепціями сучасного літературознавства; поглиблення та узагальнення знань, пов'язаних із природою художньої літератури як мистецтва слова, художнього твору, методами та прийомами його аналізу; розкриття закономірностей розвитку літературного процесу; вдосконалення аналізу художнього твору з урахуванням новітніх методологій літературознавства.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

Знання та розуміння різних підходів до вивчення теорії та історії сучасного літературного процесу.

Знання визначень та принципів взаємодії основних літературознавчих термінів.

Знання найбільш поширених методів дослідження літературного твору.

2.3.2. Фахові компетентності

Уміння застосовувати теоретичні знання на практиці, володіти навичками літературознавчого аналізу художнього твору;

Уміння користуватися термінологічним апаратом сучасного літературознавства;

Уміння визначити родову приналежність твору, його жанр, жанрову форму, прокоментувати засоби зображення світу й людини в ньому;

Уміння вести спостереження над способами і прийомами типізації та індивідуалізації характерів, майстерністю композиції та сюжету, мовою художніх творів.

2.4. Програмні результати.

Засвоїти основні поняття з теорії літератури; основні аспекти і принципи вивчення літературних феноменів; особливості генези і становлення зарубіжної літературно-естетичної думки; основні етапи розвитку давнього і класичного українського літературознавства; сутність, специфіку і призначення художньої літератури; критерії художності твору; образну природу художньої літератури; види художніх узагальнень; особливості функціонування літератури в суспільстві; основні аспекти художнього твору як цілісності; макроструктуру літературного твору; внутрішню форму літературного твору; сутнісну специфіку літературного процесу і його

основні закономірності; різні точки зору науковців на опорні, суперечливі, дискусійні питання теорії літератури.

3. Програма навчальної дисципліни «Теорія та історія сучасного літературного процесу: новітні теоретико-літературні школи»

Розділ 1. Вступ. Історіографія літературознавства.

Тема 1. Давній період європейського та українського літературознавства.

Інформаційний обсяг теми. Становлення науки про літературу: об'єктивні умови й суб'єктивні вияви. Фольклорне і художнє літературознавство. Античний розквіт і середньовічна принагідність літературознавства. Епоха Ренесансу і розвиток неокласичної (поетикальної) школи в науці про літературу. Латиномовні українські поетики та їх місце в становленні вітчизняного літературознавства. Спроби утвердження історії літератури як науки в зарубіжному та вітчизняному літературознавстві. Перші прояви протистоянь нормативних та антинормальних форм літературної творчості і їх літературознавче осмислення.

Тема 2. Період нової літератури і формування історичної школи в літературознавстві.

Інформаційний обсяг теми. Діалектичні суперечності в розвитку світової естетичної думки на рубежі 18-19 століття. Формування історичної школи як вияв романтизму в науці про літературу. Синкретизм художнього мислення в новій українській літературі та перші спроби її критичного осмислення. Утвердження традиції вивчення фольклору та давньої української літератури. «Романтичне літературознавство» авторів «Руської трійці» та Кирило-Мефодіївське братство. Міфологічний напрям у літературознавстві та розвиток його у працях М. Костомарова. М. Костомаров про сучасний літературний процес. Стаття «Огляд творів, написаних малоруською мовою». Пантелеймон Куліш як один із основоположників української літературної критики нового часу. Художньо-естетичні погляди Тараса Шевченка. Висновки і перспективи розвитку історичної школи.

Тема 3. Наука про літературу в епоху реалізму і подальший розвиток історичної школи.

Інформаційний обсяг теми. Відхід реалізму і шукання нових літературознавчих методологій у межах історичної школи. Культурно-історичний напрям. Трагування української літератури в «Історії слов'янських літератур» О. Пипіна. «Історія літератури руської» О. Огоновського. «Нариси історії української літератури 19 століття»

М. Петрова. Літературознавча спадщина М. Дашкевича і проблема компаративних досліджень літератури. Міфологічна методологія і теорія наслідування. «Народницьке» літературознавство як останній етап розвитку історичної школи. Б. Грінченко і його полеміка з М. Драгомановим («Листи з України Наддніпрянської», «Листи на Україну Наддніпрянську»). «Історія українського письменства» С. Єфремова. Підсумки і перспективи в розвитку літературознавчих методологій.

Тема 4. Психологічний напрям в історичній школі.

Інформаційний обсяг теми. Місце психологічного напрямку серед інших методологій. «Харківський період» психологічного напрямку: теоретичні праці О. Потебні і Д. Овсянико-Куликовського. Іван Франко і його концепція історії літератури. «Із секретів поетичної творчості», «Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року» та інші історико-літературні праці І. Франка. Психологічний напрям і феномен психоаналізу. Шляхи і долі психологічного напрямку 20 століття.

Тема 5. Філологічна школа і її модерні розгалуження в період новітньої літератури.

Інформаційний обсяг теми. Зміст поняття «філологічна школа» та її місце в історії літературознавства і критики. Ситуація в українській науці про літературу на початку 20 століття. Леся Українка і тлумачення нею неоромантизму. Дискусія Івана Франка і Миколи Вороного про нові шляхи розвитку літератури. Статті С. Єфремова «В пошуках нової краси» та І. Франка «Принципи і безпринципність». Критична діяльність авторів із оточення «Молодої музи». Б. Лепкий і його «Начерк історії української літератури». Естетичні позиції літературних критиків із «Української хати». Філологічний семінар у Київському університеті під керівництвом В. Перетца. Традиції філологічної школи в українському літературознавстві 20-х років 20 століття і розгром їх на межі 20-х – 30-х років. Розвиток філологічних методологій в українській діаспорі та в материковому літературознавстві кінця 20 століття.

Тема 6. Розвиток і нищення шкіл та напрямів у радянському літературознавстві 20-х – 30-х років 20 століття.

Інформаційний обсяг теми. Ситуація в літературознавстві у зв'язку з революційними переворотами 1917 року і наступних років. Зарубіжне та материкове літературознавство України 20-х років 20 століття. Теоретичні та історико-літературні праці узагальню вального характеру (Л. Білецький, М. Грушевський, М. Возняк та ін.). Дослідницька робота в системі ВУАН та у закладах вищої освіти (С. Єфремов, А. Кримський, М. Зеров, П. Филипович, М. Драй-Хмара, К. Копержинський та ін.). Утвердження марксистського літературознавства і проблеми вульгарно-соціологічної методології («З історії української критики» А. Ковалівського, «Нарис історії української літератури» В. Коряка). Літературна дискусія 1925-1928 рр.: критичні позиції й ідеологічні тенденції. Реакція на ситуацію в літературі та науці про неї літературних критиків із української діаспори («Дві літератури нашої доби», «Роздвоєні душі» Д. Донцова). Монополія марксистського

літературознавства і теоретичне обґрунтування соцреалізму. О. Білецький («К. Маркс, Ф. Енгельс та історія літератури»). Радянський розгром науки про літературу і реагування на нього літераторів діаспори («Літературна критика підсоветської України» С. Гординського).

Тема 7. Літературознавство 40-х – 50-х років.

Інформаційний обсяг теми. Цензурні послаблення в критичній думці періоду Другої світової війни. Активізація соцреалістичного офіціозу в публікаціях Ю. Кобилецького, в огляді прози Л. Новиченка, ювілейних доповідях П. Тичини та О. Білецького. Класове «переосмислення» творчості Т. Шевченка, П. Куліша, І. Франка. Сталінська розправа з кіноповістю О. Довженка «Україна в огні» й екстраполяція цієї розправи на весь літературний процес в СРСР. Елементи літературної критики в доповіді М. Рильського «Українська радянська література в дні визволення України». Розвиток літературознавства в окупованій Україні та в українській діаспорі. «Історія української літератури» М. Гнатишака та Д. Чижевського. Концепція літературної творчості в критичних виступах членів МУРу (В. Петров, Ю. Шерех, В. Державін та ін.). Поглиблення кризи в літературній критиці на материковій Україні. «Нарис історії української літератури» (1946) і його «партійна» критика. Двотомна «Історія української літератури» (1954, 1957) як політичний донос на український літературний процес. Наукове літературознавство в діаспорі й критика його в радянській літературній періодиці. «Історія української літератури» Д. Чижевського (1956) і критика її в статтях О. Білецького. «Розстріляне відродження» Ю. Лавріненка. Здобутки та втрати авторського літературознавства.

Тема 8. «Потепління» в 60-ті роки і спроба чергового відродження науки про літературу наприкінці 80-х років.

Інформаційний обсяг теми. Занепад і зовнішня пристойність науки про літературу наприкінці 50-х років. Рух шістдесятництва в літературі і літературній критиці. «Історія української радянської літератури» (1964) і вибіркова реабілітація репресованих письменників. Демографічні дискусії з приводу «предмета» літератури і «застійні» явища в дослідженні літпроцесу 19 століття. Спротив ідеологічному наступу на літературу й літературну критику (статті і виступи О. Гончара, І. Дзюби, І. Світличного, Є. Сверстюка, В. Стуса та ін.). Дослідники з діаспори про розгром українського літературознавства та розвиток заангажованої літератури. Останні статті О. Білецького і створення «Історії української літератури» у 8-ми томах. Останні кроки «застійного» літературознавства. Повернення в науковий обіг репресованого літературознавства (С. Єфремов, М. Грушевський, М. Зеров, Д. Чижевський та ін.). Зближення діаспорної і материкової науки про літературу. Відродження філологічної школи в академічному та освітньому літературознавстві. Суперечності розвитку критики і літературознавства в умовах «перебудови».

Тема 9. Дискурс модерного і постмодерного літературознавства на межі 20-21 століття.

Інформаційний обсяг теми. Активізація літературознавчих пошуків в умовах української незалежності. Сучасні «канонізації». Літературознавство наукове і навчальне. Спроби постмодерного погляду на літературу в сучасних дослідженнях прози, поезії, драматургії, (міфологічні, психоаналітичні, компаративістські, феміністичні, «дискурсійні», та інші літературознавчі методології). Нові «наближення» до етапів і явищ літератури радянського періоду («розстріляне відродження» «шістдесятництво» та ін.). Перевидання класичної спадщини літературознавства як складова сучасної науки про літературу. Підсумки й перспективи.

Розділ 2. Сучасні моделі літературознавчого аналізу : методологія.

Тема 10. Герменевтика : історико-методологічні засади.

Інформаційний обсяг теми. Положення Шлейєрмахера та Дильтея. Сучасна герменевтика – Х.Г. Гадамер та Е.Д. Хірш. Принципи герменевтики: діалогічності, емоційності, контекстуальний та культурологічний, вибірковості, цілісності, варіативності, особистісного підходу та толерантності, єдності форми та змісту. Інтерпретація і розуміння. Поняття «герменевтичне коло», «горизонт очікування», «злиття горизонтів». Внесок у розвиток герменевтики В. Ізера та Г.-Р. Яусса.

Тема 11. Міфологічний метод у літературознавстві.

Інформаційний обсяг теми. Міфопоетика. Наукові праці братів Грімм, М. Костомарова, Е.Б. Тайлора. Поняття «архетипна критика», «міфологічна критика». «Архетип». «Міф». «Міфологізм». Використання методу у працях Г. Грабовича («Шевченко як міфотворець: Семантика символів у творчості поета»), О. Забужко («Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу»), Т. Шестопалова («Міфологеми поезії Павла Тичини: спроба інтерпретації») та ін.

Тема 12. Біографічний метод.

Інформаційний обсяг теми. Поняття «автор-твір». Основоположник методу – Ш. О. Сент-Бев. Дослідження методу французьким дослідником І. Теном. Принципи біографічного методу у працях данського критика Г. Брандеса, російського літературознавця Ю. Айхенвальда та ін. Переваги та недоліки методу.

Тема 13. Теоретико-методологічні концепти компаративістики.

Інформаційний обсяг теми. Базові положення методу: літературні порівняння як в синхронії, так і в діахронії; спільне та відмінне між «свій» і «чужий»... Наукові погляди І.Г. Гердера, Т. Бенфея, А. Веселовського.

Тема 14. Психоаналітичний дискурс : зарубіжний та український контекст.

Інформаційний обсяг теми. Представники: З. Фройд, К. Юнг. Архетип. Форми вияву психологізму : сповідь, щоденник, листування, внутрішній монолог, потік свідомості, «діалектика душі», процеси індивідуального несвідомого (сон, марення та ін.).

Тема 15. Літературознавчі аспекти екзистенціалізму.

Інформаційний обсяг теми. «Екзистенціалізм» у працях С. Кіркегора. Головні принципи екзистенціалізму в працях К. Ясперса, М. Гайдеггера, Г. Марселя, Ж.-П. Сартра, А. Камю, Х. Ортега-і Гасета. Релігійний (теїстичний, містичний) та атеїстичний екзистенціалізм.

Тема 16. Рецептивна естетика. Концепція «відкритого твору».
Умберто Еко.

Інформаційний обсяг теми. Філософія Е. Гессерля, Р. Інгардена, В. Ізера, Х.Р. Яусса. Базові положення методу: естетика творця, письменника; «горизонт сподівань»; імпліцитність, експліцитність та ін. Концепція «відкритого твору» У. Еко. Основи семіотики та структуралізму.

Тема 17. Постструктуралізм у контексті найновіших літературознавчих досліджень.

Інформаційний обсяг теми. Постструктуралізм у контексті найновіших літературознавчих досліджень. Еволюція структуралізму в постструктуралізм у працях Р. Барта, Е. По, Ж. Дерріди, Ю. Крістєвої та ін. Твір і текст. Текст як гра. Концепції «культура як текст», «світ як текст». Поняття «код» : «культурний код», «науковий код», «хронологічний код», «соціоісторичний код», «код Загадки».

Тема 18. Принципи інтертекстуального аналізу.

Інформаційний обсяг теми. Інтертекстуальність як іманентна властивість художньої творчості. «Інтертекстуальність» у працях Ю. Крістєвої, Р. Барта, Ж. Женетта. У. Еко, Ю. Лотмана та ін. Концепція «смерті автора». Типи інтертекстуальності: власне інтертекстуальність, паратекстуальність, метатекстуальність, гіпертекстуальність, архітекстуальність. Форми інтертекстуальності : цитата, центон, алюзія, ремінісценція, пародія.

Тема 19. Деконструктивізм у літературно-теоретичному дискурсі.

Інформаційний обсяг теми. Деконструктивізм як напрям у літературознавстві та складник постмодерного дискурсу. Праці М. Гайдеггера, Ж. Лаканом, Ж. Дерріди. Критичне переосмислення поглядів Ф. Ніцше, Ф. де Соссюра, З. Фройда. Ідея децентрування структури. Деструкція та реконструкція тексту. Американська гілка деконструктивізму: Єльська школа (П. де Ман, Б. Джонсон, ДЖ. Г. Міллер, Дж. Гартман)

Тема 20. Стратегії феміністичної критики.

Інформаційний обсяг теми. Проблема інакшості жінки, її свідомості. Методологічні аспекти жіночого «Я», процес реконструкції жіночої історії та літературної традиції. Представники феміністичної критики: С. де Бовуар, Ю. Крістєва, Е. Сіксу, Ш. Готьє, Л. Ірігарай. Поняття «гендер» у гуманітарній науці. Маскулінність (чоловічість) і фемінність (жіночість) у гендерних студіях. Гендерні проблеми сучасного літературознавства (Н. Зборовська, В. Агеєва, Т. Гундорова, С. Філоненко, Т. Ткаченко).

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і	Кількість годин
------------------	-----------------

тем	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л К	П З	Л З	ІІІ Д	С. Р.		Л К	П З	Л З	ІІІ Д	С. Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1 Вступ. Історіографія літературознавства												
Тема 1. Давній період європейського та українського літературознавства	6	2				4	7	2				5
Тема 2. Період нової літератури і формування історичної школи в літературознавстві	6		2			4	7		2			5
Тема 3. Наука про літературу в епоху реалізму і подальший розвиток історичної школи	6		2			4	5					5
Тема 4. Психологічний напрям в історичній школі	6		2			4	5					5
Тема 5. Філологічна школа і її модерні розгалуження в період нової літератури	6	2				4	7		2			5
Тема 6. Розвиток і нищення шкіл та напрямів у радянському літературознавстві	6		2			4	5					5
Тема 7. Літературознавство 40-50-х років	6		2			4	5					5
Тема 8. Потепління в 60-ті роки і спроба відродження науки	6		2			4	5					5

про літературу												
Тема 9. Дискурс модерного і постмодерного літературознавства	6		2			4	5					5
Разом за розділом 1	54	4	14			36	51	2	4			45

РОЗДІЛ 2 Сучасні моделі літературознавчого аналізу : методологія

Тема 1. Герменевтика: історико-методологічні засади	6		2			4	8	2				6
Тема 2. Міфологічний метод у літературознавстві	6	2				4	8		2			6
Тема 3. Біографічний метод	6		2			4	5					5
Тема 4. Психоаналітичний дискурс: український та зарубіжний контекст	8	2	2			4	6					6
Тема 5. Літературознавчі аспекти екзистенціалізму	6		2			4	7		2			5
Тема 6. Рецептивна естетика. Концепція «відкритого твору» Умберто Еко	6		2			4	5					5
Тема 7. Постструктуралізм у контексті найновіших літературознавчих досліджень	6	2				4	5					5
Тема 8.	6		2			4	7		2			5

Принципи інтертекстуального аналізу												
Тема 9. Деконструктивізм	6		2			4	5					5
Тема 10. Стратегії феміністичної критики	6		2			4	5					5
Разом за розділом 2	66	6	16			44	69	2	6			61
УСЬОГО ГОДИН	120	10	30			80	120	4	10			106

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Період нової літератури і формування історичної школи в літературознавстві	2	2
2.	Наука про літературу в епоху реалізму і подальший розвиток історичної школи	2	
3.	Психологічний напрям в історичній школі	2	
4.	Розвиток і нищення шкіл та напрямів у радянському літературознавстві	2	
5.	Літературознавство 40-50-х років	2	
6.	Потепління в 60-ті роки і спроба відродження науки про літературу	2	2
7.	Дискурс модерного і постмодерного літературознавства	2	
8.	Герменевтика: історико-методологічні засади	2	2
9.	Біографічний метод	2	
10.	Психоаналітичний дискурс: український та зарубіжний контекст	2	2
11.	Літературознавчі аспекти екзистенціалізму	2	
12.	Рецептивна естетика. Концепція «відкритого твору» Умберто Еко	2	
13.	Принципи інтертекстуального аналізу	2	2
14.	Деконструктивізм	2	
15.	Стратегії феміністичної критики	2	
УСЬОГО ГОДИН		30	10

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

Навчальним планом не передбачено

7. Темі індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

Навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Давній період європейського та українського літературознавства	4	5
2.	Період нової літератури і формування історичної школи в літературознавстві	4	5
3.	Наука про літературу в епоху реалізму і подальший розвиток історичної школи	4	5
4.	Психологічний напрям в історичній школі	4	5
5.	Філологічна школа і її модерні розгалуження в період нової літератури	4	5
6.	Розвиток і нищення шкіл та напрямів у радянському літературознавстві	4	5
7.	Літературознавство 40-50-х років	4	5
8.	Потепління в 60-ті роки і спроба відродження науки про літературу	4	5
9.	Дискурс модерного і постмодерного літературознавства	4	5
10.	Герменевтика: історико-методологічні засади	4	5
11.	Міфологічний метод у літературознавстві	4	5
12.	Біографічний метод	4	5
13.	Психоаналітичний дискурс: український та зарубіжний контекст	4	5
14.	Літературознавчі аспекти екзистенціалізму	4	5
15.	Рецептивна естетика. Концепція «відкритого твору» Умберто Еко	4	6

16.	Постструктуралізм у контексті найновіших літературознавчих досліджень	4	6
17.	Принципи інтертекстуального аналізу	4	6
18.	Деконструктивізм	4	6
19.	Стратегії феміністичної критики	4	6
20.	Сучасний літературний процес	4	6
УСЬОГО ГОДИН		80	106

9. Індивідуальні завдання

1. Аналіз праці З. Фройда «Поет і фантазування».
2. Аналіз праці К.-Г. Юнга «Психологія та поезія».
3. Аналіз праці Н. Фрая «Архетипний аналіз : теорія міфів».
4. Аналіз праці Р. Інгардена «Про пізнання літературного твору».
5. Аналіз праці М. Гайдеггера «навіщо поети?».
6. Аналіз праці Г.-Г. Гадамера «Поезія і філософія».
7. Аналіз праці П. Рікера «Що таке текст? Пояснення і розуміння».
8. Аналіз праці В. Ізера «Процес читання, феноменологічне наближення».
9. Аналіз праці Г.-Р. Яусса «Естетичний досвід і літературна герменевтика».
10. Аналіз праці М. Бахтіна «Висловлювання як одиниця мовленнєвого спілкування».
11. Аналіз поезії К. Леві-Стросса «Міф та значення».
12. Аналіз праці Р. Барта «Від твору до тексту».
13. Аналіз праці У. Еко «Поетика відкритого твору».
14. Аналіз праці У. Еко «Поміж автором і текстом».
15. Аналіз праці У. Еко «Надінтерпретація текстів».
16. Аналіз праці Ю. Лотмана «Текст у тексті».
17. Аналіз праці М. Фуко «Що таке автор».
18. Аналіз праці Ж. Ферріди «Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук».
19. Аналіз праці П. де Мана «Опірність теорії».
20. Аналіз праці Ю. Крістевої «Stabotmater».

10. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Спосіб організації практичної та теоретичної діяльності студентів під час вивчення «Теорії літератури» зумовлений закономірностями й особливостями змісту навчального предмета. Відтак під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі *методи навчання*:

- 1) за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні;
- 2) за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і

мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; бінарні (подвійні) методи навчання;

3) за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Технології навчання: пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, диференційоване навчання.

11. КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі методи контролю:

попередній

підсумковий

поточний

взаємоконтроль

періодичний

самоконтроль

Оцінка за шкалами ECTS, сто бальною, розширеною	Критерії оцінювання знань студента	Рівень досягнень студента
A 90-100 (відмінно)	Студент вільно володіє матеріалом, вміннями і навичками аналізу художнього твору, виявляє творчі здібності, самостійно оцінює різноманітні явища літературного життя, виявляючи власну позицію щодо них, уміє використати набуті знання в нестандартних ситуаціях.	високий
B 80-89 (дуже добре)	Студент володіє матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу художнього твору, самостійно оцінює окремі нові літературні явища, знаходить і виправляє допущені помилки, працює з різними джерелами інформації, систематизує та творчо використовує дібраний матеріал.	високий
C 75-79 (добре)	Студент володіє матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу художнього твору, систематизує та узагальнює набуті знання, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власних суджень.	достатній
D 60-74 (задовільно)	Студент володіє матеріалом, відтворює значну його частину, з допомогою викладача знаходить потрібні приклади у тексті художнього твору.	задовільний

E 50-59 (достатньо)	Студент володіє навчальним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину, дає визначення літературного явища без посилання на художній текст.	низький
FХ 35-49 (незадовільно)	Студент розуміє навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворює лише окремі фрагменти, дає загальну відповідь з допомогою викладача. В цілому відповідь не задовільна з можливістю повторного складання.	незадовільно
F 34 і менше (неприйнятно)	Незадовільні знання, обов'язковий повторний курс.	

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота										Підсумковий контроль (екзамен)	Загальна кількість балів
Розділ 1					Розділ 2						
T1-2	T3-4	T5-6	T7-8	T9	T10-11	T12-13	T14-16	T17-18	T19-20	30	100
Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.	Ауд./СР.		
7/8	7/8	7/8	7/8	7/8	7/8	7/8	7/8	7/8	7/8		

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

	Сума балів за всі види діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА РОЗШИРЕНОЮ ШКАЛОЮ
			<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
	90 - 100	A	відмінно
	80 - 89	B	дуже добре
	75 - 79	C	добре

	60 - 74	D	задовільно
	50 - 59	E	достатньо
	35 – 49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
	1 - 34	F	Неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни відображає створений навчально-методичний комплекс, який включає в себе:

- навчальну програму дисципліни;
- робочу навчальну програму дисципліни;
- плани лекційних занять;
- плани практичних занять;
- плани самостійної роботи;
- зміст індивідуальних завдань;
- конспект лекцій з дисципліни;
- питання для самоперевірки;
- питання до поточного контролю знань студентів;
- питання до підсумкового контролю знань студентів;
- інші матеріали.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. [Текст] / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 634 с.

Вступ до літературознавства. Хрестоматія [Текст]: Навчальний посібник / Упор. Н. Бернадська. – К.: Либідь, 1995. – 256 с.

Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури [Текст]: Підручник / О. Галич та ін. / За наук. ред. О. Галича. – 3-тє вид., стереотип. – К.: Либідь, 2006. – 488с.

Іванишин В. Нариси з теорії літератури [Текст]: навч. посіб. / В. Іванишин / Упоряд. тексту П. Іванишин. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.

Ференц Н. Основи літературознавства [Текст]: підручник. / Н. Ференц. – К.: Знання, 2011. – 431 с.

Додаткова

Андрусів С. Модус національної ідентичності [Текст]: Львівський текст 30-х років ХХ ст. / С. Андрусів – Тернопіль – Львів: ЛНУ, 2001. – 340 с.

Барт Р. Две критики / Р. Барт // Барт Р. Избранные работы [Текст]: Семиотика. Поэтика. – М.: Прогресс, Универс, 1994. – С. 262-268.

Бердяев Н. Національність і людство / Н. Бердяев // Сучасність. – 1993. – № 1. – С. 154-157.

Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки [Текст]: Монографія / А. Біла. – Донецьк: ДонНУ, 2004. – 445 с.

Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики [Текст] / Л. Білецький / Упорядкув., передм., приміт. М. Ільницького. – К.: Либідь, 1998. – 408 с.

Гейзінга Й. Homo Ludens [Текст] / Й. Гейзінга. – К.: Основи, 1994. – 250 с.

Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997-2007 [Текст] / Р. Гром'як. – Тернопіль: Джура, 2007. – 367 с.

Гундорова Т., Шумило Н. Тенденції розвитку художнього мислення (поч. ХХ ст.) / Т. Гундорова // Слово і час. – 1993. – № 1. – С. 55-67.

Державин В. Література і літературознавство [Текст]: Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці / В. Державин / Упоряд. С. Хороб. – Івано-Франківськ, 2005. – 491 с.

Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поезика [Текст] / В. Домбровський. – Дрогобич: Відродження, 2008. – 488 с.

Донцов Д. Дві літератури нашої доби [Текст]. Репринтне видання 1958 р. (Видавництво «Гомін України», Торонто) / Д. Донцов. – Львів: Книгозбірня «Просвіти», 1991. – 295 с.

Дюрінг С. Література – двійник націоналізму? // Антологія світової літературно-критичної думки [Текст] / С. Дюрінг / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 565-566.

Енциклопедія постмодернізму [Текст] / За ред. Ч.Е. Вінквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ. – К.: Основи, 2003. – 504 с.

Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика [Текст] / М. Євшан. – К.: Основи, 1998. – 658 с.

Задорожна С., Бернадська Н. Українська література (запитання і відповіді) [Текст] / С. Задорожна, Н. Бернадська. – К.: Феміна, 1996. – 232 с.

Зборовська Н. Психологія і літературознавство [Текст] / Н. Зборовська. – К.: Академвидав, 2008. – 392 с.

Зубрицька М. Психологія та теорія архетипів / М. Зубрицька // Антологія світової літературно-критичної думки [Текст] / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 83-84.

Зубрицька М. Homo Legens: читання як соціокультурний феномен [Текст] / М. Зубрицька. – Львів: Літопис, 2004. – 352 с.

Іванишин В. Нація. Державність. Націоналізм [Текст] / В. Іванишин. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 1992. – 176 с.

Іванишин В. Непрочитаний Шевченко [Текст] / В. Іванишин. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 2001. – 32 с.

Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору [Текст]. Методичний посібник для студентів і вчителів / В. Іванишин, П. Іванишин. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 2003. – 80 с.

Іванишин В. Тезаурус до курсу «Теорія літератури» [Текст] / В. Іванишин. – 2-ге вид., виправл. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 2007. – 112 с.

Іванишин П. Національно-екзистенціальна інтерпретація (основні теоретичні та прагматичні аспекти) [Текст]: Монографія / П. Іванишин. – Дрогобич: ВФ «Відродження», 2005. – 308с.

Ільницький М., Будний В. Порівняльне літературознавство [Текст]: навч. посіб. / М. Ільницький, В. Будний. – К.: ВД «КМ Академія», 2008. – 430с.

Історії літератури: Збірник статей [Текст] / Упоряд. О. Галета, Є. Гулевич, З. Рибчинська. – К.: Смолоскип; Львів: Літопис, 2010. – 184 с.

Качуровський І. Генерика і архітектоніка. Кн. I: Література європейського Середньовіччя [Текст] / І. Качуровський. – К.: ВД «КМ Академія», 2005. – 382 с.

Качуровський І. Містична функція літератури та українська релігійна поезія / І. Качуровський // Слово і час. – 1992. – № 10. – С. 33-45.

Квіт С. Основи герменевтики [Текст]: навч. посібник. – К.: ВД «КМ Академія», 2003. – 192 с.

Клочек Г. Енергія художнього слова [Текст] / Г. Клочек. Збірник статей. – Кіровоград: РВВ КДПУ, 2007. – 448 с.

Ковалів Ю. Літературна герменевтика [Текст]: монографія. / Ю. Ковалів. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 240 с.

Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття [Текст]: Навчальний посібник / Л. Левчук. – К.: Либідь, 1997. – 224 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства [Текст]. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 634 с.

Література. Теорія. Методологія.: Пер. з польськ. С. Яко-венка. – К.: ВД «КМ Академія», 2006. – 543 с.

Літературознавча енциклопедія [Текст]: У 2-х т. / За ред. Ю. Коваліва. – Т. 1. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 608 с.; Т. 2. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 624 с.

Літературознавча компаративістика [Текст]: Навчальний посібник / За ред. Р. Гром'яка. – Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2002. – 343 с.

Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури [Текст] / Є. Маланюк. – К.: Обереги, 1992. – 64 с.

Марко В. Основи аналізу літературного твору / В. Марко // Дивослово. – 1999. – № 10. – С. 38-41.

Марко В. Стежки до тайни слова: літературознавчі й методичні студії [Текст]: Навчальний посібник: Для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Ред. В. Погрібний/ В. Марко. – Кіровоград: Степ, 2007. – 262 с.

Михайлин І. Методологічні пошуки в українській критиці та історії літератури ХІХ ст./ І. Михайлин // Літературознавство [Текст]: Матеріали ІІІ конгресу Міжнародної асоціації українців. – К.: Обереги, 1996. – С. 51-59.

Мукгерджі А. Чий постколоніалізм і чий постмодернізм? / А. Мукгерджі // Антологія світової літературно-критичної думки [Текст] / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 562-564.

Наєнко М. Історія українського літературознавства [Текст] / М. Наєнко. – К.: ВЦ «Академія», 2001. – 360 с.

Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика [Текст] / Д. Наливайко. – К.: ВД «КМ Академія», 2006. – 337 с.

Нариси з поетики [Текст]: Теоретико-методологічні та історико-літературні виміри (маловідомі праці з українського літературознавства Михайла Роздольського, Святослава Гординського, Володимира Державина) / Упоряд., літ. ред. С. Хороб; Передмови С. Хороб, С. Луцак. – Івано-Франківськ: б.в., 2008. – 186 с.

Пахаренко В. Основи теорії літератури [Текст]. Навчально-методичний посібник / В. Пахаренко. – К.: Генеза, 2009. – 296 с.

Пахаренко В. Українська поетика [Текст] / В. Пахаренко. – Видання третє, перероблене і доповнене. – Черкаси: Відлуння-Плюс, 2009. – 416 с.

Рикер П. Конфлікт інтерпретацій. Очерки о герменевтике [Текст] / П. Рикер. – М.: Медиум, 1995. – 416 с.

Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) [Текст]: підручник для гуманітаріїв / А. Ткаченко. – К.: Правда Ярославичів, 1997. – 448 с.

Турган О., Гребенюк Т. Універсальні категорії в системі літературного твору (модерністська та постмодерна світоглядно-художні парадигми) [Текст]: Монографія / О. Турган, Т. Гребенюк. – Запоріжжя: Просвіта, 2008. – 292 с.

Яус Г.Р. Досвід естетичного сприйняття і літературна герменевтика [Текст] / З нім. перекл. Р. Свято і П. Тарашук / Г.Р. Яус. – К.: В-во Соломії Павличко «Основи», 2011. – 624 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

URL-адреси сайтів української літератури

Освітній онлайн-ресурс

<http://litmisto.org.ua/>

Електронна бібліотека української літератури

<http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>

Гуманітарний архів «Антропос»

<http://www.anthropos.net.ua/jspui/>

Архів журналу «Слово і час»

http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sch/texts.html

Архів журналу «Дивослово» <http://dyvoslovo.com.ua/archi>
